

Verksamhetsplan 2026-2029

Kultur- och fritidsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Strategiska nämndmål	3
2.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	3
2.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	5
2.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle	8
2.4 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov	9
2.5 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun.....	10
3 Finansiella mål	11
3.1 Stark finansiell ställning	11
4 Budget och finansiell analys.....	13
5 Investeringsverksamhet	14
6 Utvecklingsområde	14
7 Privata utförare.....	15
8 För verksamheten viktiga nyckeltal	15

1 Inledning

Denna verksamhetsplan beskriver Kultur- och fritidsnämndens verksamhet för perioden 2026-2029, med fokus på 2026.

En av de mest utmanande omständigheterna för nämndens verksamhet är fortsatt det strama ekonomiska läget som innebär behov av prioriteringar. Den svenska ekonomin visar tecken på stabilisering med lägre inflation och oförändrade räntor. Samtidigt kvarstår osäkerheten i omvärlden vilket sammantaget fortsatt ger effekter för Gävle, dess invånare och för Kultur- och fritidsnämnden. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter hanterar ständigt en mängd komplexa utmaningar och kostnadsmedvetenheten är hög. Ambitionen i den beslutade budgeten samt den tillhörande verksamhetsplanen är att så långt det är möjligt bibehålla den goda kvaliteten i våra verksamheter trots att det finns små marginaler. Det är dock oundvikligt att nämndens besparingar och effektiviseringar får märkbara konsekvenser för kommunmedborgarna och näringslivet.

Samtidigt som vi hanterar den ekonomiska situationen måste nämnden fortsätta att arbeta för att nå de kommunövergripande målen. Styrande för nämndens uppdrag är det Kulturpolitiska programmet, Idrottspolitiska programmet, Friluftspanen och Biblioteksprogrammet. Nämndens uppdrag är att skapa en meningsfull fritid för alla barn, oavsett deras ekonomiska förutsättningar. Där kan bland annat nämnas att; vi fortsätter med Gävle kommuns kulturgaranti Kulturtrappan, vi prioriterar stöd till föreningslivet, vi skapar fortsatt en bra grund för folkbildning genom biblioteksverksamheten, vi fokuserar på ökad trygghet där bland annat fritidsgårdsverksamheten är central, vi utvecklar Kulturskolans verksamhet inklusive El Sistema för att nå fler, vi för en aktiv dialog med föreningslivet kring idrottsanläggningar och vi fortsätter utveckla former för att verksamheten ska arbeta på ett klimatsmart sätt.

2 Strategiska nämndmål

2.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

2.1.1 Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar

2.1.1.1 Alla barn och elever ska ges möjlighet till kultur, skapande och simundervisning

Beskrivning

Nämndens verksamheter är nära kopplat till målet, bland annat genom Gävle kommuns kulturgaranti Kulturtrappan. Nämndens verksamheter samarbetar med Utbildning Gävle och andra kommunala, regionala, nationella och internationella aktörer samt forskare där forskningsresultat följs kring estetiska lärprocesser, kulturskoleverksamhet samt kulturens och skapandets betydelse för barn och ungas utveckling och inlärningsförmåga. En prioriterad målgrupp är barn och unga och genom bibliotekens verksamhet skapas en bra grund för folkbildning, läsoplevelser och nyfikenheten att lära. Där skapas också plats för studier.

Nämnden fortsätter arbeta för trygghetskapande på fritidsgårdarna. Här vägs även resultat och rekommendationer från nämndens jämlikhetskartläggning in.

Nämnden verkar för att fler barn och unga får kännedom och kan ta del av kulturföreningarnas verksamhet samt arbetar för att fler unga ska arrangera kulturevenemang.

Kulturskolans verksamhet, där El Sistema kan nämnas särskilt, är ett demokratiskt framgångsrikt sätt att arbeta med barn och unga för att tillgodose att alla nås av kvalitativ kultur

och för att nå nya målgrupper. Det pågår arbete för att möjliggöra för att fler barn och unga ska kunna delta i Kulturskolans verksamhet genom Fritidskortet som regeringen infört.

Nämnden verkar för att stärka barns rätt till litteratur på modersmål. I Agnes Kulturhus prioriteras barn och unga med tillgång till modern barn- och ungdomsavdelning, kreativa ytor samt program- och lovverksamhet riktad till målgruppen.

Genom ett brett utbud av idrottsanläggningar i närhet av skolor skapas möjligheten till idrott och rörelse för Gävles barn och skolelever vilket bidrar till bättre inlärningsförmåga och hälsa.

Nämnden ska erbjuda simundervisning för barn från förskoleklass till årskurs fyra. Detta är en viktig del av kommunens arbete för att säkerställa att alla grundskoleelever i Gävle kommun lär sig att simma enligt läroplanens mål och blir tryggare i vatten.

Genom hög kvalitet, utbildad personal och samarbete med föreningslivet säkerställer verksamheten att det finns ett brett utbud av lovaktiviteter som stödjer och kompletterar den ordinarie simundervisningen.

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2026	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029
Andel elever som tagit del av utbudet inom Kulturtrappan	78		75 %			
Antal program direkt riktade mot barn och unga - konserthus 1)	40		45			
Antal program direkt riktade mot barn och unga-bibliotek 2)	59 %		60 %			
Andel elever från förskoleklass till och med årskurs 4 med godkänt i simskoleundervisning ska öka jämfört med föregående år 3)	61,9 %	58,2 %				
Antal unika deltagare i Kulturskolans kursverksamheter inklusive El Sistema 4)	2 374		3 000			

1) Antal evenemang för barn och unga på Konserthuset. Den raka utvecklingskurvan föranleds av förväntade effektiviseringskrav, dvs. målet är att bibehålla volym trots kraftigt minskat produktionsutrymme under planeringsperioden.

2) Andelen evenemang för barn och unga i förhållande till totalt antal evenemang som sker inom bibliotek.

3) Fritids uppdrag är att hjälpa skolan att förbereda eleverna för betygsättning i simkunskap i årskurs 6. Indikatorn redovisas vid delår 2, på grund av skolans läsår. Målvärdet ökas med 5 procent utifrån utfallet föregående år.

4) Notera att detta inte är ett mått på Kulturskolans hela verksamhet. Stadsdelsverksamhet, fritidsgårdar, bibliotek, lovverksamhet, öppen verksamhet räknas inte in. Siffran gäller upp till 20 år. Mäts vid helår (mättet hämtas i mitten av terminen, oktober).

Aktiviteter
Särskilt riktat fokus mot simskoleverksamhet
Olika typer av feriearbete inom Kultur för gymnasieungdomar (avlönat av kommunen centralt)

2.1.2 Tryggheten och närvaron i skolan skall öka

2.1.2.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till en aktiv fritid

Beskrivning

Ett aktivt liv och en meningsfull fritid möjliggör bättre förutsättningar för unga att motivera och engagera sig i sin skolgång. Det gäller till exempel idrottsföreningar, sport- och idrottsanläggningar, kulturföreningar, kulturevenemang, fritidsgårdar, folkbibliotek och kulturskola.

Via kommunens fritidsgårdar och projekt som En aktiv och meningsfull fritid har Gävles unga aktiviteter under både lov, kvällar och helger.

2.1.3 Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete

2.1.3.1 Kultur- och fritidssektorn ska synliggöras mer

Beskrivning

Nämnden ska verka för att synliggöra kultur- och fritids verksamheter som yrkesval bland annat genom praktikanter och gemensam prao. Nämndens verksamheter ska synliggöras genom offentliga evenemang och fritidsaktiviteter riktade till barn och unga.

Kulturtrappan med dess elevinflytande, tematik och kommunikationsinsatser arbetar för att höja kunskapen inom området. Kulturskolan och Symfoniorkestern samarbetar för att utveckla ungdomars musikintresse bland annat genom klassisk festival och pedagogisk utveckling.

2.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

2.2.1 Barn och ungas livssituation ska förbättras i alla stads- och kommundelar

2.2.1.1 Barn och unga ska erbjudas trygga mötesplatser i hela kommunen

Beskrivning

Nämndens verksamheter bidrar aktivt med att skapa verksamhet i olika delar av kommunen och verkar för att invånare har goda möjligheter till en trygg, utvecklande och aktiv fritid på likvärdiga villkor utifrån sina behov och förutsättningar. Nämndens samverkan med skola, socialtjänst, civilsamhället och polis ska öka ytterligare. Utifrån jämlikhetsutredningen arbetar nämnden med konkreta initiativ för att uppnå en ökad måluppfyllelse.

Nämndens arbete har ett tydligt fokus på att bidra till eller erbjuda samhällsservice både i staden och i kommunens ytterområden.

Genom att samverka med föreningar och lyssna in behov, möjliggöra en aktiv fritid och främja kultur och bildning i hela kommunen, bidrar verksamheten till att skapa trygga mötesplatser och sammanhållning för invånare i hela kommunen. Kontinuerliga trygghetsronder utförs tillsammans med föreningslivet som nyttjar kommunens idrottsanläggningar. Nämnden ska verka för ett jämställt deltagande i idrotts-, motions- och friluftaktiviteter.

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2026	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029
Antal stödberättigade medlemmar i föreningar flickor / invånare flickor 7–20 år 1)	54,92 %	55,2 %	51,01 %	52,03 %	52,55 %	
Antal stödberättigade medlemmar i föreningar pojkar / invånare pojkar 7–20 år 1)	70,29 %	73,02 %	70,35 %			
Antal stödberättigade medlemmar i föreningar 7–20 år, antal/inv 1)	62,78 %	64,3 %	60,96 %			
Biblioteksbesök per invånare 2)	4		6			
Antalet barn som engageras i lovaktiviteter 3)	12 320		12 000	12 000	12 000	

1) Indikatorena visar antalet aktiva medlemmar i föreningsverksamhet i förhållande till befolkningens mängden uppdelat på kön och ålder. Aktiv medlem innebär barn och ungdomar som är stödberättigade och deltar i ledarlett fritidsverksamhet under minst 5 tillfällen per halvår. Antal aktiva flickor och pojkar samt totalt antal aktiva barn och unga 7 – 20 år. Indikatoren redovisas i delårsbokslut 1 varje år och visar statistik från föregående år. Basåret är 2020 och prognoserna utgår från redovisningstillfället vid delbokslut 1 år 2020. Målvärde för kommande år är beräknade på en ökning med 1,0% per år.

2) Antal biblioteksbesök per invånare följs upp per helår.

3) Antal barn som engageras i lovaktiviteter följs upp per helår.

Aktiviteter
Verka för att möjliggöra för "allmänhetens tid" på olika anläggningar
Utveckla samverkan mellan symfoniorkestern och kulturskolan

2.2.2 Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser

2.2.2.1 Kultur- och fritidsnämnden möjliggör för att stöd och tidiga insatser ska förebygga psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk

Beskrivning

Nämndens verksamheter utgör en viktig del i kommunens arbete för social hållbarhet och arbetar både med att skapa trygga mötesplatser i den offentliga miljön, men är också viktiga i det förebyggande arbetet. Nämnden arbetar med aktiviteter utifrån det Sociala hållbarhetsprogrammet och är aktiva i arbetet med BIG – brottsförebyggarna i Gävle.

Nämnden främjar folkhälsa, en aktiv fritid och ungas välmående genom förebyggande insatser och samarbete med föreningslivet. Att delta i föreningslivet är viktigt för barn och ungas välmående, eftersom det ger dem värdefull sysselsättning och social gemenskap. Detta kan ha en avgörande effekt på deras psykiska hälsa, välmående och känsla av delaktighet i samhället.

Konsument Gästrikland bedriver konsumentvägledning, budget- och skuldrådgivning samt arbetar förebyggande med människor som behöver stöd i privatekonomiska frågor.

2.2.3 Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun

2.2.3.1 Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun genom att Kultur- och fritidsnämnden främjar kultur- och fritidssatsningar för äldre

Beskrivning

Nämnden utvecklar arbetet med Kultur för äldre samt generationsöverskridande aktiviteter bland annat genom särskilda kultursatsningar för målgruppen i samarbete med En äldrevänlig kommun eller i arbetet för att motverka digitalt utanförskap.

Nämnden möjliggör en aktiv fritid för äldre genom en subventionerad pensionärstaxa i kommunens idrotts-, motions- och friluftsanläggningar.

2.2.4 Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem

2.2.4.1 Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för en större delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Beskrivning

Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem. Verksamheterna ska fortsätta etablera kontakter och skapa dialog med målgruppen för att kunna anpassa kulturutbudet. Ett par exempel är dialog med anpassad skola kring utbudet i Kulturtrappan samt stöd till föreningar, såväl kultur som idrott, som arrangerar lovaktiviteter för barn i målgruppen, utifrån deras önskemål och behov.

Nämnden verkar för att invånare ska ha goda möjligheter till en trygg, utvecklande och aktiv fritid på likvärdiga villkor utifrån sina behov och förutsättningar.

Nämnden möjliggör en bredd av aktiviteter i hela kommunen för personer med funktionsnedsättning inom kultur och fritid.

Tillsammans med Gavlefastigheter arbetar nämnden för att fler av verksamhetslokalerna ska göras tillgängliga ur olika perspektiv, till exempel neuropsykiatriska funktionsnedsättningsanpassningar på Kulturskolan och tillgänglighetsanpassningar i idrotts-, motions- och friluftsanläggningar, för att möjliggöra en bred delaktighet inom målgruppen.

2.2.5 Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

2.2.5.1 Kultur- och fritidsnämnden möjliggör för att Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Beskrivning

Medarbetarna utgör en central resurs för att säkerställa kvalitet och utveckling inom nämndens samtliga verksamheter. Att vara en attraktiv arbetsgivare innebär att erbjuda en strukturerad och väl genomförd introduktion, en god och hållbar arbetsmiljö, relevanta utvecklingsmöjligheter samt ett tillitsbaserat och engagerat ledarskap.

Under 2026 har vi ett särskilt fokus på stegen ”utveckla” och ”behålla” i AIRUBA-modellen, vilket syftar till att stärka både kompetensförsörjningen och den långsiktiga stabiliteten i organisationen och att befintliga medarbetares kompetens och kapacitet tas tillvara.

Det tillitsbaserade ledarskapet och förhållningssättet kommer att vara ett prioriterat utvecklingsområde under året. HR fortsätter att stödja och stärka cheferna i deras ledarskap genom ett flertal insatser, där det framgångsrika konceptet Chefsdialogen kommer att fortsätta som en etablerad och uppskattad arena för inspiration, lärande, erfarenhetsutbyte och ledarskapsutveckling.

Detta arbete bidrar till att stärka kommunens arbetsgivarvarumärke och ligger i linje med den övergripande kompetensförsörjningsstrategin.

2.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

2.3.1 Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etablera sig i Gävle

2.3.1.1 Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för kreativa och hälsofrämjande näringar att etableras och växa i Gävle

Beskrivning

Nämnden bidrar till möjliga synergier för ideella organisationer och privata aktörer. Ett varierat utbud med ett gott företagsklimat, som erbjuds både från offentlig och privat sektor, bidrar till en attraktiv kommun. Nämnden deltar i olika samverkansgrupper för att föra in nämndens verksamheter i olika sammanhang.

Aktiviteter
Fler attraktiva aktiviteter på Gasklockorna såsom utomhuskonserter och teateruppsättningar, både i egen regi och i samarbete med andra aktörer

2.3.2 Service, kommunikation och återkoppling ska förbättras inom hela kommunkoncernen

2.3.2.1 Kultur- och fritidsnämnden ska förbättra service, kommunikation och återkoppling till företagare, näringsidkare och ideella föreningar

Beskrivning

För företagare, näringsidkare och ideella föreningar som arbetar inom kultur- och fritidssektorn är bemötande och service en viktig framgångsfaktor. Det är viktigt att arbeta möjliggörande

genom att stötta utövare inom kultur- och fritidsområdet för att de ska bli medskapande och komplettera det kommunala utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter.

2.3.3 Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning

2.3.3.1 Kultur- och fritidsnämnden ska öka samverkan för en bättre kompetensförsörjning

Beskrivning

Nämnden skapar förutsättningar för fler arbetstillfällen inom området kreativa och hälsofrämjande näringar genom samarbete med olika aktörer.

2.3.4 Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

2.3.4.1 Kultur- och fritidsnämnden ska genom kultur, fritid och evenemang öka besöksnäringen

Beskrivning

Nämnden utvecklar och expanderar möten, kongresser och event i Gävle Konserthus samt på Gasklockorna i samarbete med Gävle Convention Bureau för att erbjuda en plats för konferenser och kongresser i en unik kulturmiljö. Nämnden vidareutvecklar besöksnäringsspektivet kopplat till kultur genom samarbetsprojektet Kulturstaden Gävle. Nämnden tillhandahåller ett stort utbud av arenor för idrott till exempel Gavlehovsområdet som nyttjats bland annat för World Cup Volt Hockey, U23-EM i friidrott, dansevenemang, landskamper i fotboll, futsal och handboll.

Aktiviteter
Öka nyttjandegraden och antalet publikattraherande idrotsevenemang i idrottshallarna i samverkan med förbund och föreningar

2.4 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

2.4.1 Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter.

2.4.1.1 Trygga mötesplatser i det offentliga rummet ska bidra till minskad segregation

Beskrivning

Nämnden erbjuder en god livsmiljö för människor att leva och verka i.

Förutsättningar för en aktiv fritid är viktigt, bland annat genom förvaltningen av alla kommunala idrotts- och friluftsanläggningar, kulturlokaler och bibliotek, det rörliga friluftslivet längst kusten samt badhus och friluftsbad. Nämnden vårdar och tillvaratar den offentliga konsten och deltar aktivt i olika utvecklingsgrupper kring samhällsplanering.

Nämnden arbetar för att implementera Friluftspanen i kommunens övergripande planarbete, särskilt kopplat till grönstrukturplanen.

När nya stadsdelar tar form eller områden utvecklas tillvaratas möjligheter att skapa mötesplatser och förutsättningar för kultur- och fritidsaktiviteter. Ett exempel på stadsdelsutveckling är den offentliga konsten som når alla, den skapar trygghet och trivsel samtidigt som den kan både beröra, provocera och väcka tankar. I samband med byggprojekt finansierade av kommunala skattemedel ska det offentliga rummet kompletteras med konst och 1%-regeln ska tillämpas. Arbetet med den offentliga konsten är en viktig demokratisk del av kulturlivet eftersom den offentliga konsten når ut till så många invånare.

Idrottsrörelsen tar stort ansvar och har en viktig roll för att minska segregationen i samhället. Det kommunala stödet till idrott, motion och friluftsliv består främst av lokalsubventioner. Till exempel subventioneras föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet med cirka 85 procent av kostnaden för tiderna. Genom ett brett utbud av idrottsanläggningar, både vad gäller anläggningstyp och placering av dessa, skapas möjligheter till idrottande även i områden med socioekonomiska utmaningar.

Nämnden erbjuder en stor variation av anläggningar för idrott, motion och friluftsliv från Hedesunda i söder till Bergby i norr. Förutom behovet av idrottsanläggningar ökar nyttjande av natur- och friluftsområden och behov av fler aktivitetsytor för spontan rörelse. För att möta medborgarnas behov ska kommunen erbjuda ytor för spontanidrott, spontanrörelse och egenorganiserade aktiviteter, men även ha beredskap för att förändras i takt med nya trender inom idrott och friluftsliv. Närheten till anläggningar för idrott, motion och friluftsliv är grundläggande för att barn och unga ska röra på sig.

Aktiviteter
Särskilt riktat fokus mot spontanaktiviteter
Vidareutveckla programutbudet i Agnes Kulturhus både i samverkan mellan verksamheterna i huset och tillsammans med andra aktörer

2.5 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

2.5.1 Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet

2.5.1.1 Kultur- och fritidsnämnden ska bidra till minskade klimatutsläpp

Beskrivning

Anläggningar inom nämndens verksamhetsområde har 100 procent förnybar el och flera av dem har solceller installerade. Digitala möten är idag en del i verksamheten för att överbygga geografiska avstånd och minska utsläpp. Beslutad resepolicy åtföljs.

2.5.2 Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter.

2.5.2.1 Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för fossilfria och hållbara transporter

Beskrivning

Under kommande år kommer arbetet med klimatsmarta och hållbara evenemang att intensifieras ytterligare. Nämnden ska verka för att uppfylla kravet om laddstolpar på parkeringsplatser.

2.5.3 Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering.

2.5.3.1 Kultur- och fritidsnämnden ska bidra till effektiv och hållbar resurshantering

Beskrivning

Nämndens verksamheter arbetar aktivt för ett ökat samnyttjande av lokaler.

Nämnden ska verka för att anläggningarnas drift, underhåll och nyttjande sker hållbart och resurseffektivt. Arbetet pågår, i samarbete med fastighetsägaren, med att energieffektivisera och miljöanpassa anläggningar såväl genom investeringar som kompetenshöjande insatser och förbättrad information. Grön och Blå Flagg samt Svanenscertifiering används av verksamheterna för konkreta insatser.

Aktiviteter
Särskilt riktat fokus mot hållbar vattenförsörjning i Hemlingby
Fortsätta utveckla arbetet med hållbara evenemang

3 Finansiella mål

3.1 Stark finansiell ställning

3.1.1 Kultur- och fritidsnämnden ska ha en god ekonomisk hushållning med en ekonomi i balans

Beskrivning

Gävle kommuns övergripande finansiella mål är en stark finansiell ställning. Det målet baseras på den viktiga grundförutsättningen, att en god ekonomisk hushållning har sin utgångspunkt i att varje generation bär kostnaderna för den kommunala service som den själv förbrukar. Även kommunallagen anger att kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet oavsett driftsform. En väl balanserad ekonomi är grunden för en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

För kultur- och fritidsnämnden innebär god ekonomisk hushållning att ha en budget i balans. Nämnden ska planera för att intäkter och kostnader hålls inom givna gränser. De senaste åren har nämnden påverkats kraftigt av både inflation och besparingskrav vilket inneburit att nämnderna arbetat mycket med att hålla intäkter och kostnader inom givna gränser.

- 2024: 5,2 mnkr (1,25 %)
- 2025: 4,1 mnkr (1 %)
- 2026: Inget effektiviseringskrav men nya behov som måste prioriteras in.
- 2027: 4,7 mnkr (1 %)

För att se om nämndens kostnadsnivåer är rimliga jämförs relevanta delar regelbundet med jämförbara kommuner i Kolada. Data för jämförelser publiceras dock bara en gång per år och avser då det föregående året. Eftersläpningen gör att besparingar och effektiviseringar inte kan jämföras i realtid. Därför är det mycket viktigt att löpande följa kostnadsutvecklingen inom nämnden och att noga observera om intäkter och kostnader följs åt.

Nämnden har valt tre områden att fokusera på;

Hyror för fritid

En av kultur- och fritidsnämndens största utgiftsposter är lokaler. Under 2025 utgör hyorna 37

procent av de totala kostnaderna för nämnden och för Fritid var motsvarande nivå 59 procent. Gävle kommun har en högre nettokostnad för idrotts- och fritidsanläggningar jämfört med övriga R9-kommuner där Gävle år 2024 ligger 470 kr/invånare över snittet. Gävle har under de senaste 10 åren byggt flera nya anläggningar som resulterat i högre hyreskostnader. Det är svårt att påverka lokalkostnaderna eftersom majoriteten av fastigheterna ägs av det kommunala bolaget Gavlefastigheter. Alternativ för att sänka dessa kostnader är att antingen minska omfattningen av hyrda lokaler och därmed minska verksamhet eller optimera användningen genom att sträva efter att öka nyttjandegrad genom effektiv planering och resursutnyttjande.

Det finns flera grundfaktorer som gör jämförelser med andra kommuner svåra och kräver en mer ingående analys av indikatorer för att få en reell bild av hur kostnaderna står sig i relation till övriga R9-kommuner. Dessa faktorer inkluderar, men är inte begränsade till:

- Drift- och ägandeform: Om anläggningarna drivs i egen regi eller om driften är upphandlad, samt om fastighetsbeståndet är i bolagsform eller inom förvaltningen.
- Befolkningens storlek och sammansättning påverkar kommunens kostnader på flera sätt. En hög andel av befolkningen som är ansluten till föreningslivet kan innebära större investeringar i fritids- och idrottsanläggningar samt högre driftkostnader för att stödja föreningsaktiviteter. Demografiska faktorer såsom åldersstruktur och socioekonomisk status kan också påverka behovet av och kostnaderna för olika kommunala tjänster.
- Den lokala idrottskulturen och den politiska riktningen spelar en viktig roll i hur resurser fördelas inom kommunen. Kommuner med en stark idrottskultur kan ha högre kostnader för att stödja olika idrottsaktiviteter och evenemang. En djupgående analys av dessa indikatorer är nödvändig för att kunna göra rättvisa jämförelser och för att förstå hur Gävle kommuns kostnader står sig i relation till de andra R9-kommunerna.

Målvärde: Att nettokostnader idrotts- och fritidsanläggningar, kr/invånare i Gävle kommun minskar eller förblir oförändrad jämfört med genomsnittet för R9-kommunerna.

Kulturskolan

Barn och unga är en viktig grupp i Gävle kommun. Kommunens politiska plan, sociala hållbarhetsprogram och kulturpolitiska program betonar vikten av att erbjuda alla barn en meningsfull fritid med kultur- och fritidsaktiviteter, oavsett familjens ekonomi. Kulturskolan i Gävle har cirka 2 100 elever och 40 lärare. Kulturskolan spelar en viktig roll i att förbättra livsmiljön för barn och unga.

Genom att övergå till semestertjänster kan kulturskolan nu erbjuda fler aktiviteter och nå fler barn och ungdomar när de är lediga från skolan. Under skolloven kan kulturskolan också bidra till att fler vuxna är närvarande. Denna förändring ger stor flexibilitet i att planera kurser och aktiviteter under loven, vilket gör verksamheten mer relevant och tillgänglig.

Kulturskolans avtalsförändring är en anpassning till samhällsförändringar, där nya ämnen, målgrupper och mötesplatser har uppstått. Exempelvis har digitalisering och sociala medier blivit viktiga. Kulturskolan behöver erbjuda aktiviteter som både bevarar traditionella värden och tar hänsyn till nya trender, på platser och i sammanhang där de tidigare inte varit, för att nå nya målgrupper.

Det är mer relevant att jämföra Gävles kostnadsnivå för Kulturskola med R12-kommunerna (större städer) än med R9. R12-kommunerna har liknande strukturella förutsättningar och befolkningsunderlag, med en mer heterogen befolkning och en bred kultursektor. Detta gör att verksamheterna står inför liknande utmaningar när det gäller inkludering, mångfald, större elevgrupper och satsningar på aktiviteter under fritid och lov. Genom att använda R12 som jämförelsegrupp för Kulturskolan säkerställs att målvärdena blir realistiska, strategiska och relevanta för Kulturskolans fortsatta utveckling.

Mätvärde: Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/invånare
Målvärde: Att ligga i paritet med övriga R12-kommuner, målvärde 290

Personal

Den viktigaste resursen som nämnden har är dess personal, den är avgörande för kvaliteten inom nämndens verksamhet. Då nämndens verksamheter är mycket beroende av bemanning är det en grundläggande kostnadspost för nämnden och bör följas nogsamt och vara i förhållande till den verksamhet och uppdrag som nämnden har. Nämnden har de två senaste åren haft besparingar på personal i de ekonomiska handlingsplanerna och det är därför av vikt att kostnaderna inte ökar mer än lönerrevision om inte nämnden får nya politiska uppdrag eller externa intäkter som kräver att fler anställs.

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2026	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029
Nettokostnader idrotts- och fritidsanläggningar, kr/invånare	1 916					
Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/invånare	303		290			
Lönekostnader, utfall vid helår jmf med budget helår	1,95					

Indikatorer hämtar data och utfall från Kolada, fram tills dess att detta inkommer följer vi våra egna kostnader gällande indikatorerna. Utfall och målvärden publiceras när data och utfall från Kolada finns tillgängligt.

Indikatorer och kostnadsuppföljning sker vid delår 2 2026.

4 Budget och finansiell analys

RESULTATBUDGET

Belopp i mnkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Riktade statsbidrag	21 368	21 444	21 368	21 368	21 368	21 368
Övriga intäkter	77 580	73 626	78 572	80 065	81 667	83 300
Summa intäkter	98 948	95 070	99 940	101 433	103 035	104 668
Personalkostnader	-196 151	-193 521	-202 697	-209 386	-216 505	-223 866
Köp av verksamhet	-71	-40	-75	-77	-79	-82
Övriga kostnader	-291 180	-311 860	-334 795	-336 287	-337 990	-339 567
Avskrivning	-17 492	-22 697	-18 481	-15 513	-13 849	-12 230
Summa kostnader	-504 894	-528 118	-556 048	-561 263	-568 424	-575 746
Verksamhetens resultat	-405 946	-433 048	-456 107	-459 830	-465 389	-471 078
Intern ränta	-3 300	-4 538	-4 292	-3 836	-3 442	-3 094

Belopp i mnkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Resultat före kommunbidrag	-409 276	-437 586	-460 399	-463 665	-468 831	-474 172
Kommunbidrag	419 344	445 585	460 399	463 665	468 831	474 172
ÅRETS RESULTAT	10 068	8 000	0	0	0	0

INVESTERINGSBUDGET	56 937	20 573	18 400	18 800	10 700	10 700
T						
Summa nettoinvestering						

5 Investeringsverksamhet

Investeringsprojekt som är planerade hos nämnden under 2026 är dels toaletter vid friluftsbad som påbörjades under 2025 som planeras slutföras 2026, dessa medel ombudgeteras från 2025.

År 2026 finns ett anslag på 8,4 mnkr till re-investeringar för verksamhets-specifika behov i form av inventarier och maskiner. Utöver det årliga anslaget till inventarier har nämnden även medel för investeringar till större inventarier/maskiner som bland annat ismaskin och storbildsskärm på Gavlevallen. Kommer också utveckla hemsida för konsert och evenemang samt digitalisering av konstsamlingen.

Investeringar hos Gävlefastigheter som avser nämndens verksamhetslokaler och anläggningar som påbörjas/utförs är bland annat teknisk rust av Gävle teater, teknisk rust av Hemlingbystugan och Fjärran höjder, konstgräsplan på Valbo sportcentrum och konstgräsbyte på Gavlevallen.

6 Utvecklingsområde

Demokratiår

Under 2026 pågår ett arbete med temat demokrati för att visa kulturens betydelse för dialog och utveckling i samhället. Kulturen kan bidra till möten, reflektion och samtal som hjälper människor att förstå olika perspektiv. Genom program och aktiviteter skapas mötesplatser, ökad delaktighet, stärkt kunskap och förståelse för demokrati, yttrandefrihet och källkritik.

En meningsfull och aktiv fritid

Arbetet med en meningsfull och aktiv fritid som främjande och förebyggande verksamhet för barn och unga fortsätter. Kulturskolan utvecklar och stärker verksamheten för att fler barn och unga ska få möjlighet att delta, bland annat genom regeringens nyligen införda Fritidskort. Genom att ordna aktiviteter för barn och unga under fritid och lov gör kommunen särskilda satsningar och samarbetar med exempelvis föreningar för att nå vissa målgrupper. Samarbeten finns även med övriga sektorer inom ramen för den kommunövergripande satsningen LTM (Lyckad skolgång, Trygga hemförhållanden och Meningsfull fritid).

Nytt biblioteksprogram

Det reviderade biblioteksprogrammet ligger till grund för biblioteksverksamhetens inriktning och utveckling.

Utveckling av Hemlingby friluftsområde

Hemlingby friluftsområde genomgår rust och renovering och arbete med en hållbar vattenförsörjning pågår. Hemlingbystugan renoveras invändigt vilket möjliggör fler tillgängliga funktioner och gör atmosfären i stugan mer inbjudande.

Hållbarhet

Nämnden fortsätter sträva efter att minska miljöpåverkan vid alla evenemang. Det är viktigt att synliggöra nämndens arbete med miljömässigt hållbara, trygga och tillgängliga kultur- och idrottsevenemang. Arbete pågår för en förbättrad sopsortering och fler laddstolpar.

7 Privata utförare

Inom nämnden finns extern utförare när det gäller städning av idrottslokaler, som upphandlas enligt LOU.

8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	Bokslut 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029